

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5Csp/66/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201246
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8619201246.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v spore žalobkyne Q. P., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX R. XXX, právne zastúpenej Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 3 017,25 eura s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 3 017,25 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3 017,25 eura od 3.10.2019 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 3.12.2003, v Hlave 7. Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky, § 4 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v znení: „Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz bežať.“, je neprijateľná a z tohto dôvodu neplatná.

III. Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 280,50 eura na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 8.7.2019 domáhala proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 3 017,25 eura s prísl. a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako je to uvedené vo výrokoch I. a II. tohto rozsudku.

2
5Csp/66/2019

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že ide o Úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. XXXXXXXXXXXX, z 03.12.2003. Žalovaný jej na základe tejto zmluvy poskytol úverový rámec vo výške 30.000,-- Sk (995,82 Eura) s mesačnou splátkou 1.200,-- Sk (39,83 Eura). Z predmetnej karty doposiaľ vyčerpala 4.083,29 Eura a zaplatila platby vo výške 7.100,54 Eura. Dôkaz: Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. XXXXXXXXXXXX, z 03.12.2003, Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila ako spotrebiteľ so žalovaným, dodávateľom finančnej služby.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len ZoSÚ). Konkrétne podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä: sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť (§ 4 ods. 2 písm. a/ ZoSÚ), ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ). Podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. XXXXXXXXXXXX, z 03.12.2003, neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a tiež neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný nemá nárok v zmysle § 4 ods. 5 ZoSÚ, na úroky a poplatky z poskytnutého úveru. Home Credit Slovakia, a.s., podniká v oblasti poskytovania úverov neohraničenému okruhu osôb, a znalosť zákona v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, zo 16.01.2013). Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Z úverového rámca vyčerpala finančné prostriedky vo výške 4.083,29 Eura a zaplatila splátky vo výške 7.100,54 Eura. Žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 3.017,25 Eura. Dôkaz: Prehľad splátok a úhrad. O skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od Centra právnej pomoci, Kancelária Svidník, dňa 14.05.2018, kedy podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci. Až od Centra právnej pomoci sa dozvedela, že môže od žalovaného požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na jeho strane v súvislosti s predmetným úverovým rámcom. Následne jej bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, rozhodnutím z 11.06.2018. Dôkaz: fotokópia prvej strany rozhodnutia Centra právnej pomoci, z 11.06.2018. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. V tejto súvislosti dala do pozornosti napr. rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/41/2012, zo 06.03.2013; rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/138/2016, z 03.11.2016; uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/84/2017, z 28.11.2017; uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/60/2017, zo 14.03.2018; uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 22Co/38/2018, z 21.08.2018. Všetky uvedené rozhodnutia boli vydané vo vzťahu k žalovanému, spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. XXXXXXXXXXXX, z 3.12.2003,

3

5Csp/66/2019

obsahuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v Hlave 7. Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky, § 4 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v znení: „Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz bežať.“ Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). V tomto smere poukázal na ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a § 298 ods. 1 CSP.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 15.10.2019 ohľadne bezdôvodného obohatenia uviedol, že podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Bezodôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenie neoprávnené. Bezodôvodným obohatením je predovšetkým majetkový prospech získaný: plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 ObčZ) a bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 ObčZ). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie

bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2012, sp. zn. 7 Cdo 117/2011). Žalovaný je presvedčený, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobcu oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Žalovaný poukazuje na to, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady vydania bezdôvodného obohatenia, a to: a) získanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného - žalovaný prijatím splátok uhrádzaných žalobcom len rešpektoval a dodržiaval zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou, keď prijímal plnenie, na ktoré mal v zmysle úverovej zmluvy riadny nárok. (Podľa § 566 Občianskeho zákonníka, veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky.), b) protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia - žalovaný prijímal platby žalobcu oprávnene a v súlade so zákonom, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami, c) majetková ujma, ktorá postihuje žalobcu - riadnym plnením splátok žalovanému nemohla vzniknúť žiadna majetková ujma, nakoľko žalobca sa podpísaním úverovej zmluvy slobodne zaviazal k povinnosti platiť žalovanému mesačné splátky úveru, d) príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia žalovaným a majetkovou ujmom žalobcu - nakoľko nedošlo k protiprávnemu získaniu bezdôvodného obohatenia ani k majetkovej ujme na strane žalobcu, uvedený predpoklad nemôže byť naplnený. Pre záver o dôvodnosti nároku uplatňovaného žalobcom voči žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia je potrebné, aby žalobca preukázal, že medzi ním a žalovaným právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikol t. j. aby preukázal,

4

5Csp/66/2019

že žalovaný bezdôvodné obohatenie získal, že mu vznikla majetková ujma ako aj príčinnú súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy. Na základe vyššie uvedených argumentov je zrejmé, že žalobca uvedené skutočnosti nepreukázal, a preto žalovaný považuje žalobu za nedôvodnú. Vzhľadom na uvedené je žalovaný presvedčený o tom, že žalobcovi nemohla a ani nevznikla žiadna pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko nedošlo 1) ani k plneniu bez právneho dôvodu - žalobca plnil na základe úverovej zmluvy, ktorá je riadnym právnym dôvodom, 2) ani plnením z neplatného právneho úkonu - úverová zmluva nebola súdom vyhlásená za neplatnú, 3) ani plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol - úverová zmluva nebola v čase plnenia súdom vyhlásená za bezúročnú a ani bez poplatkov. Skutočnosť, že uzavretá úverová zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov je tvrdená len samotným žalobcom. Žalobca toto svoje tvrdenie nepreukázal žiadnym konkrétnym rozhodnutím súdu, ktoré by určilo, že úverová zmluva č. 5203286486 uzatvorená dňa 3.12.2003 je bezúročná a bez poplatkov. Posúdenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov len samotným žalobcom bez ďalšieho nemôže mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia, nakoľko takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu. Žalovaný preto považuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za neopodstatnený. K otázke inštitútu bezdôvodného obohatenia sa vyjadroval vo svojom rozsudku zo dňa 22.4.2009 aj Najvyšší súd SR, sp.zn. 2 Obo 3/2009 v nasledovnom znení: „Vydanie bezdôvodného obohatenia totiž nie je vrátením dlhu... Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Podľa odseku 2 cit. ustanovenia s predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne. Z obsahu spisu je zrejmé, a konštatuje to v odôvodnení aj rozsudok súdu 1. stupňa, že žalovaný nebol pri získaní sporného bezdôvodného obohatenia nedobromyseľný, čo značí, že by v zmysle cit. ustanovenia § 458 ods. 1 a ods.2 Občianskeho zákonníka nebol povinný vydať ani úžitky zo sumy, ktorú podľa rozhodnutia súdu 1.stupňa získal. Aplikácia ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka tak ako to navrhol žalobca, teda nie je na mieste. Je však nesporné, že rozhodnutím súdu ukladajúcim žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie v sume 13.409, 7672 eur nadobúda táto suma charakter peňažného dlhu žalovaného voči žalobcovi a žalovaný je preto v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka povinný popri vydaní tejto sumy zaplatiť aj úrok z omeškania.“ Žalobca uhrádzal splátky na žalovanej úverovej zmluve v období od 20.1.2004 - 17.3.2016, kedy uhradil poslednú splátku úveru. Pri posúdení premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vychádzal zo žaloby, ktorá bola doručená súdu dňa 8.7.2019. Aplikujúc trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z úverovej zmluvy č. 5203286486, ktorý si uplatňuje pred

lehotou 8.7.2016, je premlčaný v objektívnej premlčacej dobe. Čo sa týka rozkladu splátok uviedol, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru žalovaný zastáva názor, že pri danom type úveru nie je možné stanoviť splátkový kalendár s rozkladom splátok vopred, nakoľko klient má stanovený úverový rámec a je len na jeho rozhodnutí koľko z neho mesačne na svoju spotrebu vyčerpá. Okrem toho žalobca je každý mesiac informovaný o výške dlžnej sumy, o výške aktuálnej sumy na čerpanie, o týždennom limite a podobne. Žalovaný taktiež dáva do pozornosti súdu rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016 pokiaľ ide o nevyhnutnosť rozkladu splátok, ktorý uviedol odpoveď na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa rozkladu splátok v nasledovnom znení: „Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú

5

5Csp/66/2019

spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.“ Dôkaz: Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 - dostupné na <<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=185223&pageIndex=0&doclang=sk&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=693513>>. S rovnakým právnym názorom sa stotožnil aj Krajský súd v Košiciach vo svojom Uznesení zo dňa 30.11.2016 vo veci vedenej pod sp.zn. 3Co/344/2015 v ktorom uviedol že: ...závery tohto rozsudku sú aplikovateľné aj pre právne posúdenie nároku žalobcu v tej časti, v ktorej ho súdu prvej inštancie zamietol. Záver súdu prvej inštancie o tom, že každá jednotlivá splátka musí podrobne obsahovať rozpis, aká časť splátky pripadá na zaplatenie istiny a aká na zaplatenie poplatkov a úrokov, nie je správny. Pokiaľ na základe toho dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, jeho rozhodnutie nie je založené na správnom právnom posúdení veci. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukazuje aj na novú legislatívnu úpravu, ktorú reflektuje v odôvodnení svojho rozsudku zo dňa 15.1.2018 aj Okresný súd Rimavská Sobota v konaní sp.zn. 10Csp/90/2017 v znení: „Okrem toho do pozornosti súd dáva, že už aj právna úprava SR reflektuje na nový vývoj rozhodovacej praxe (s odkazom na vyššie citovaný rozsudok súdneho dvora), keď zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 od 1.5.2018 v rámci jej novely vykonanej zákonom č. 279/2017 Z.z. upravuje, že v § 9 ods. 2 písm. d) sa vypúšťajú slová "a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru" a v § 9 ods. 2 písm. i) sa slová "a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok a". Nakoľko teda zmluva obsahuje všetky náležitosti, nie je možné určiť, že je bez poplatkov a úrokov, preto súd žalobu zamietol.“ Väčšina doterajšej rozhodovacej praxe všeobecných súdov je datovaná skôr, ako došlo k rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ ohľadne sporného výkladu nevyhnutných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z, resp. zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý bol platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Aj na základe tohto rozsudku by sa mal prispôbiť výklad vnútroštátnych súdov pri vyhodnocovaní bezúročnosti a bezpoplatnosti jednotlivých úverových zmlúv v prípade žalôb týkajúcich sa neuviedenia nevyhnutných zákonných náležitostí v spotrebiteľských zmluvách, aby to v konečnom dôsledku nebol dodávateľ, komu nesprávnym výkladom zákonných ustanovení bude vznikať nedôvodne škoda. Dôležitým v tejto súvislosti je predovšetkým Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018 v konaní sp.zn. 3 Cdo/146/2017, v ktorom sa súd vyjadril k náležitosti rozkladu splátok nasledovne: „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.“ Žalovaný súčasne dáva do pozornosti skutočnosť, že žalobca bol každý mesiac počas celého zmluvného vzťahu informovaný o výške splátky, o úrokovej

6

5Csp/66/2019

sadzbe, o týždenňom limite a podobne. (Tento výpis žalovaný v prílohe predkladá, z hľadiska hospodárnosti len za jeden mesiac, na vyžiadanie súdu doloží celú dokumentáciu). Dôkaz: Výpis z účtu. Čo sa týka RPMN, uviedol, že revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Držiteľ revolvingového úveru má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca. Termín "revolvingový" znamená po slovensky "obnovujúci sa". Pri tomto type úveru je obnoviteľná finančná rezerva. S každou uhradenou mesačnou splátkou "klient sporí" čiastku, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať, a to bez akýchkoľvek zbytočných „papierovačiek“. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. skutočnosť, že zmluvné strany nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola individuálne dojednaná pri úverovej zmluve č. 5911014019 vo výške 720 eur. Pokiaľ ide o výšku RPMN, ktorá podľa názoru žalobcu v zmluve absentovala, žalovaný uvádza, že výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku z 27. januára 2011, sp. zn. 6Co 95/2010, kde jednoznačne stanovil, že „...keďže predmetná vec sa týka revolvingového úveru a RPMN nie je dobre možné stanoviť, nebolo možné stotožniť sa s prvostupňovým súdom, že pre neuvedenie RPMN je úver podľa § 4 zákona bez úrokov a bez poplatkov.“ V tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 22.11.2011, č.k. IV. ÚS 499/2011-25, ktorým súd vyslovil názor, že jedným z princípov právneho štátu je aj zachovávanie istoty pri rovnakom posudzovaní totožných otázok v obdobných prípadoch. Aj z novely zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 zreteľne vyplýva spôsob, akým sa majú konať súdy vysporiadavať s posudzovaním jednotlivých náležitostí spotrebiteľských úverových zmlúv. Je preto nekorektným a nezákonným sankcionovať veriteľov bezúročnosťou a bez poplatnosťou úveru na základe výkladu, ktorý je v rozpore so samotným zákonom o spotrebiteľských úveroch. „Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).“ Čo sa týka úrokov a poplatkov uviedol, že úroky a poplatky boli taktiež v úverovej zmluve upravené, konkrétne v Hlave 6 § 7 a § 9 úverových zmluvných podmienok. Podľa názoru žalovaného, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente, za predpokladu, ak tieto náležitosti (náležitosti podľa ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy), sú vyhotovené písomne v inom dokumente alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti alebo iné

trvalé nosiče. Uvedený právny názor žalovaného je v úplnom súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15. V zmysle bodu 30 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „Uvedená smernica však žiadnym spôsobom neuvádza, že zmluvy o úvere, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, musia byť vyhotovené v jedinom dokumente.“ V zmysle bodu 33 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „...nemusia byť všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nevyhnutne obsiahnuté v jedinom dokumente, je pritom potrebné poznamenať, že vzhľadom na odsek 1 tohto článku musia byť všetky náležitosti, ktoré vymenúva tento odsek 2, vyhotovené písomne alebo zachytené na inom trvalom nosiči a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere.“ V zmysle bodu 34 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „Keďže všetky náležitosti upravené v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 musia byť uvedené zrozumiteľne a stručne, ako v podstate uviedla generálna advokátka v bode 52 svojich návrhov, je nevyhnutné, aby zmluva o úvere obsahovala jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred

uzavretím zmluvy, aby sa mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami.“ V zmysle bodu 36 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „ Pokiaľ ide v druhom rade o otázku, či zmluva o úvere vyhotovená písomne musí byť podpísaná zmluvnými stranami spôsobom upraveným v práve dotknutého členského štátu, je potrebné uviesť, že článok 10 ods. 1 prvý pododsek smernice 2008/48 nijakým spôsobom neodkazuje na vnútroštátne právo, a preto majú pojmy „písomne“ a „iný trvalý nosič“ uvedené v tomto ustanovení samostatný obsah. Ich výklad by nemal byť určený vnútroštátnymi ustanoveniami stanovujúcimi formu vyhotovenia zmluvy o úvere.“ V zmysle bodu 38 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „Zo samotného znenia článku 10 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pojem „písomne“ sa vzťahuje na prostriedok, na ktorom je vyhotovená zmluva, pričom podpis takéhoto nosiča sa nevyžaduje.“ V zmysle bodu 45 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15: „Vzhľadom na všetky tieto úvahy je potrebné odpovedať na prvú a druhú otázku tak, že článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči“ Dôkaz: Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 - dostupné na <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=185223&pageIndex=0&do>

clang=sk&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=693513. Samotná úverová zmluva v záverečných ustanoveniach uvádza: „Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny (strana 1) a samostatnom liste (strana 2). Dolu podpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje, že je oboznámený(á) s Úverovými zmluvnými podmienkami, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že zmluva obsahuje jednoznačné a presné odkazy na Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej aj ako „ÚP“ alebo „ÚZP“), resp. ďalšie písomné dokumenty alebo iné trvalé nosiče, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom žalobca svojim podpisom potvrdil ich prevzatie. Žalovaný v tejto súvislosti taktiež pripomína, že v súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15, sa nevyžaduje: a) aby žalobca ako klient bol skutočne oboznámený so všetkými svojimi právami a povinnosťami, ale aby sa žalobca mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami“ (bod 34 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15); b) podpis písomnosti alebo

8

5Csp/66/2019

iných dokumentov, na ktoré odkazuje zmluva o spotrebiteľskom úvere (bod 38 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15); Okrem tej skutočnosti, že úverové zmluvné podmienky sú bez výnimky vždy odovzdané klientovi pri uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú taktiež dostupné na internetovej stránke veriteľa, pričom žalovaný má za to, že úverové zmluvné podmienky zverejnené na internetovej stránke veriteľa spĺňajú definíciu trvalého nosiča podľa bodu 37 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15, v zmysle ktorého: „...„trvalý nosič“ znamená akýkoľvek nástroj, ktorý umožňuje spotrebiteľovi uložiť informácie, ktoré sú mu osobne určené, a to spôsobom, ktorý k nim umožňuje prístup pre budúce využitie počas obdobia zodpovedajúceho účelu týchto informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií“. Čo sa týka premlčania uviedol, že žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) patria úroky a poplatky. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Obdobný právny názor mal aj Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp.zn. 11Csp/33/2018, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol nasledovné: „Žalobkyňa nepreukázala, že by sa žalovaný úmyselne bezdôvodne obohatil. Zo strany žalobkyne sa jedná len o všeobecné vyjadrenie, ktoré sa týka podnikateľskej činnosti žalovaného, z ktorého nie je možné automaticky vyvodiť, že žalovaný pri výkone svojej podnikateľskej činnosti sa chcel úmyselne obohatiť. Žalovaný poskytuje úvery z vlastných zdrojov, je samozrejmé, že má záujem získať zisk práve prostredníctvom vyplatenia úrokov a poplatkov. Zákonná sankcia v podobe bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru svojou existenciou vylučuje úmysel veriteľa, pretože ho postihuje za takéto konanie obmedzením zisku , teda dôvodu, pre ktorý podniká.“ Úmysel (či už priamy alebo

nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívaní praxi odporcu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale aby bolo nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že odporca v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Navrhovateľ žiadne dôkazy preukazujúce úmyselné konanie odporcu za účelom získania bezdôvodného obohatenia neoznačil. Úmysel odporcu bezdôvodne sa obohatiť na úkor navrhovateľa nemožno vyvodiť len z tej skutočnosti, že odporca neuviedol do úverovej zmluvy náležitosti, ktoré podľa zákona v nej mali byť (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/847/2014-104 zo dňa 16.9.2015). K uvedenej problematike sa vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 22.6.2016 č.k. 17Co/376/2015 nasledovne: „Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vedel, že

9

5Csp/66/2019

svojím konaním získa bezdôvodné obohatenia a súčasne, že ho získať chcel. O nepriamy úmysel ide ak ten, kto sa na úkor iného obohatil vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívaní praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale by bolo nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje... Žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenia. Spôsob uzavretia zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným nepreukazuje úmysel žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobkyne obohatiť. Žalovaný k úverovej zmluve pripojil úverové zmluvné podmienky, ktoré podľa vyhlásenia účastníkov zmluvy tvorili jej neoddeliteľnú súčasť...Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že trojročná objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť úhradou jednotlivých splátok na zaplatenie úveru a všetky splátky boli zaplatené viac ako tri roky pre podaním žaloby na súd. ....Uplynutím jednej z premlčacích dôb sa nárok žalobkyne premlčal, preto nebolo potrebné osobitne skúmať, kedy sa žalobkyňa skutočne o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela, kedy začala a kedy uplynula subjektívna premlčacia doba.“ A tiež aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.1.2017 sp.zn. 12Co/517/2015: „Žalovaný skutočne chcel získať na základe zmluvy o úvere odplatu vo forme poplatkov za poskytnutý úver, ale táto skutočnosť ešte sama o sebe nepreukazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. V čase uzatvorenia žalovaný nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr posúdi súd ním uzavretú zmluvu so žalobcom ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nespĺňa zákonom požadované náležitosti a teda, že bude posudzovaná ako zmluva bez úrokov a poplatkov. Podľa názoru odvolacieho súdu pri posúdení, či ide o úmyselné konanie nemožno totiž vychádzať z aktuálneho stavu, ale zo stavu v čase uzatvárania úverovej zmluvy...Odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné v danej veci aplikovať na beh plynutia premlčacej lehoty desaťročnú premlčaciu dobu.“ Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba plynie odo dňa, keď došlo k reálnemu získaniu bezdôvodného obohatenia, z čoho vyplýva, že objektívna doba vždy začne plynúť skôr a je rozpoznateľná na základe skutkových okolností. Zároveň je dôležité podotknúť, že subjektívna premlčacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemožno prekročiť. Nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neuplynúcu dvojnásobnú subjektívnu dobu. Za zásadné, pri posudzovaní úmyselnosti bezdôvodného obohatenia žalovaného, možno považovať uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Aj v prejednávanej veci ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a predmetom sporu bolo vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho rozdiel medzi úhradami spotrebiteľa a istinou úveru. Krajský súd v Prešove, ktorý vychádzal z 10ročnej objektívnej premlčacej lehoty podľa Najvyššieho súdu SR rozhodol nesprávne a k uvedenej problematike dovolací súd uviedol nasledovné: „Samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom

postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. „Dovolaací súd konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor

10

5Csp/66/2019

spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií boli nesprávne“. Z uvedených dôvodov preto nepovažoval žalobu za dôvodnú, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní prihliadol na žalovaným vznesenú námietku premlčania a zamietol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú.

4. Súd vykonal dokazovanie Úverovou zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES č. 5203286486 zo dňa 3.12.2003, Úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, Prehľadom splátok a úhrad, fotokópiou prvej strany rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelária Svidník zo dňa 11.6.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/41/2012 zo dňa 6.3.2013, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/138/2016 zo dňa 3.11.2016, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2017 zo dňa 28.11.2017, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/60/2017 zo dňa 14.3.2018, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/38/2018 zo dňa 21.8.2018, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/28/2009 zo dňa 24.5.2010, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/46/2019-338 zo dňa 28.1.2020, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 18Co/172/2018-137 zo dňa 20.1.2020.

5. Je nesporné, že ide o Úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, č. 5203286486 zo dňa 3.12.2003. Žalovaný na základe tejto zmluvy poskytol žalobcovi úverový rámec vo výške 995,82 eura (30 000,- Sk) s mesačnou splátkou 39,83 eura (1 200,- Sk). Z predmetnej karty žalobkyňa doposiaľ vyčerpala 4 083,29 eura a zaplatila platby vo výške 7 100,54 eura.

6. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila žalobkyňa ako spotrebiteľ so žalovaným ako dodávateľom finančnej služby. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len ZoSÚ).

7. Konkrétne podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä:

- sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť (§ 4 ods. 2 písm. a) ZoSÚ),
- ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ).

8. Podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

9. Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES č. 5203286486 zo dňa 3.12.2003 neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a tiež neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný nemá nárok v zmysle § 4 ods. 5 ZoSÚ na úroky a poplatky z poskytnutého úveru.

11

5Csp/66/2019

10. Home Credit Slovakia, a.s., podniká v oblasti poskytovania úverov neohraničenému okruhu osôb, a znalosť zákona v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16.1.2013).

11. Podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

12. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Z úverového rámca žalobkyňa vyčerpala finančné prostriedky vo výške 4 083,29 eura a zaplatila splátky vo výške 7 100,54 eura. Žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 3 017,25 eura (7 100,54 eura - 4 083,29 eura).

14. Z uvedených dôvodov, súd čo sa týka vydania bezdôvodného obohatenia v sume 3 017,25 eura, žalobe vyhovel.

15. Vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia súd posúdil otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako predbežnú otázku. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že nie opodstatnená žaloba na určenie tam, kde možno žalovať na plnenie, ako to urobila žalobkyňa v tomto prípade. V tomto smere je potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/28/2009 zo dňa 24.5.2010, podľa ktorého: „Základným predpokladom, aby sa súd zaoberal otázkou neplatnosti v rámci určovacej žaloby, je preukázanie naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Podľa výkladu podávaného ustálenou súdnou praxou je naliehavý právny záujem daný najmä tam, kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo by sa jeho postavenie stalo neistým. Žaloba preto spravidla nemôže byť opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.“

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Žalobkyňa si uplatnil proti žalovanému okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia. Žaloba bola doručená žalovanému dňa 2.10.2019. Žalovaný dlžnú sumu žalobkyňi doposiaľ nezaplatil, a preto je od nasledujúceho dňa po doručení žaloby, t.j. 3.10.2019 v omeškaní. Z uvedených dôvodov, súd čo sa týka príslušenstva pohľadávky ohľadne zaplatenia sumy 3 017,25 eura, žalobe vyhovel.

12 5Csp/66/2019

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie

tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

23. Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES č. 5203286486 zo dňa 3.12.2003 obsahuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v Hlave 7. Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky, § 4 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v znení: „Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčiaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz bežať.“

24. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

25. Z uvedených dôvodov, súd čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žalobe vyhovel.

26. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

27. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

28. Čo sa týka námietky premlčania žalovaného, je potrebné uviesť, že o skutočnosti, že sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, sa žalobkyňa dozvedela od Centra

13

5Csp/66/2019

právnej pomoci, Kancelária Svidník dňa 14.5.2018, kedy podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci. Až od Centra právnej pomoci sa dozvedela, že môže od žalovaného požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na jeho strane v súvislosti s predmetným úverovým rámcom. Následne jej bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci rozhodnutím zo dňa 11.6.2018. Nasledujúcim dňom po podaní žiadosti, t. j. 15.5.2018 začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba, ktorá by skončila 15.5.2020. Z potvrdenia tunajšieho súdu (č. I. 20 spisu) je zrejmé, že žaloba bola podaná na súd dňa 8.7.2019. Je zrejmé, že táto subjektívna dvojročná premlčacia doba neuplynula.

29. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. V tejto súvislosti je potrebné poukázať napr. na: rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/41/2012 zo dňa 6.3.2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/138/2016 zo dňa 3.11.2016, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2017 zo dňa 28.11.2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/60/2017 zo dňa 14.3.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/38/2018 zo dňa 21.8.2018. Všetky uvedené rozhodnutia boli vydané vo vzťahu k žalovanému, spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.

30. K poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 súd uvádza, že z neho nevyplývajú závery, že by u veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery, bolo úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa na úkor spotrebiteľa s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, vylúčené. Takéto závery z uznesenia vôbec nevyplývajú, naopak, vyplývajú z neho usmernenia, čo je potrebné dokázať, aby o úmyselné bezdôvodné obohatenie išlo a to v tom zmysle, že na to, aby išlo o úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa, treba k všeobecným skutočnostiam (faktom) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov, dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotnoprávneho, pri právnom posúdení zavinenia a to na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Na to je potrebné zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie. Z uvedeného teda

zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu.

31. Ak Najvyšší súd v citovanom uznesení konštatuje, že na preukázanie úmyslu obchodníka nestačia samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom postavení, tak práve v intenciách záverov tohto uznesenia, je samotným konaním žalovaného dokázaný priamy úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne, a to jeho konaním po uzatvorení vadnej zmluvy, prijatím každej jednej splátky po tom, čo žalobkyňa vrátila reálne jej poskytnutú sumu.

32. S poukazom na § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, žalovaný ako profesionál v dobe, keď pripravil formulárovú zmluvu vedel, že ak do zmluvy neuvedie zákonom predpísané náležitosti tak, aby bola zmluva platnou, prípadne aby nebola
14 5Csp/66/2019

bezúročnou a bezpoplatkovou, tak aj keď z toho nemusí vyplývať už priamo úmysel bezdôvodne sa obohatiť, vytvoril si žalovaný vedome stav, z ktorého budúce bezdôvodné obohatenie môže vzniknúť, a musel s tým byť uzrozumený.

33. Podstata aplikácie desaťročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. V každom prípade, prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie, sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Obchodník, profesionál vedel, že mu bola platba vyplatená v rozpore so zákonom a napriek tomu si platbu ponechal. Chcel platbu prijať a prijal ju, viediac, že je to platba prevyšujúca spotrebiteľovi poskytnutú sumu, a nepatrí mu z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy, prípadne z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

34. Objektívna desaťročná premlčacia doba, na premlčanie bezdôvodného obohatenia preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal.

35. Preto čo sa týka objektívnej desaťročnej premlčacej doby, tak konanie subjektu, ktorý dlhodobou a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, na základe vadných zmlúv, sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohacovaniu sa tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so spotrebiteľským právom. Doba, počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, vylučujú inú možnosť, ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne a nejde o náhodné jednorazové nedbanlivostné zlyhanie. Je vylúčené, aby žalovaný, ako profesionál v poskytovaní úverov, nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch, alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že je to sám veriteľ, kto pripravuje takéto neplatné úverové zmluvy, alebo bezúročné a bezpoplatkové úvery. Len pre úplnosť je potrebné dodať, že ak by išlo u veriteľa aj o úžeru, tak tej sa možno dopustiť tiež len úmyselne. Nedá sa užerničiť z nedbanlivosti.

36. Ďalším dôkazom o úmysle veriteľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľa obohacovať, prijímaním platieb od spotrebiteľa po splatení spotrebiteľovi poskytnutej sumy, je prijímanie takýchto platieb, po splatení poskytnutej sumy v dobe, keď už veriteľovi je známa judikatúra k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a k neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, a to nielen týkajúca sa iných podnikateľských subjektov, poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ale aj vo veciach, v ktorých bol sám stranou takéhoto konania.

37. Súd dospel k záveru, že nemôžu byť preto žiadne rozumné pochybnosti o tom, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil úmyselne, a preto na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. V tomto smere súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/46/2019-338 zo dňa 28.1.2020 a č. k. 18Co/172/2018-137 zo dňa 20.1.2020.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože mala plný úspech vo veci a uplatnila si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Podľa § 2 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

42. Žalobca je podľa § 4 ods. 2 písm. v) vyššie uvedeného zákona od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe vyhovel. Preto súd zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu: a) o zapltenie sumy 3 017,25 eura, ktorý je po zaokrúhlení v sume 181 eur, t. j. 6 % zo sumy 3 017,25 eura, b) o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorý je v sume 99,50 eura (položka 1 písm. a), b), poznámka 6 k položke 1 sadzovníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona), spolu v sume 280,50 eura na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 27. marca 2020